

ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครู ระดับปริญญาตรี

นางจินตนา สุนทรวิภาค

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๒

000404

STUDENTS' PROBLEMS CONCERNING STUDENT TEACHING AT TEACHERS COLLEGES

Mrs.Chintana Sundharawipart

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูระยองระดับปริญญาตรี
โดย นางจินตนา สุนทรวิภาต
ภาควิชา มัธยมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพ็ชรชอบ

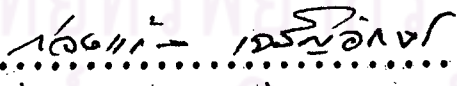
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาคำหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประกิษฐ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระชัย ปุณฺชโศติ)

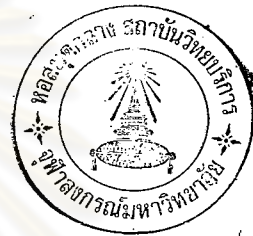

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุจริต เพ็ชรชอบ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กองแก้ว เจริญอักษร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครู ระดับปริญญา
ชื่อนิสิต นางจินตนา สุนทรวิภาค
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุจรีต เพ็ชรชอบ
ภาควิชา / มัชฌมศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๒๒

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาวิทยาลัยครูระดับปริญญา ปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ และครู-อาจารย์พี่เลี้ยงในโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครู ในกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความต้องการความช่วยเหลือของนักศึกษาฝึกสอน และหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงโครงการฝึกสอนของวิทยาลัยครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม ๓ ชุดไปยังนักศึกษาฝึกสอนจำนวน ๑๓๔ คน อาจารย์นิเทศก์จำนวน ๔๔ คน และครู-อาจารย์พี่เลี้ยงจำนวน ๔๔ คน ในโครงการฝึกสอนปีการศึกษา ๒๕๒๑ เพื่อถามข้อมูลทั่วไป ปัญหาและความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกสอนได้ส่งแบบสอบถามออกไปทั้งหมด ๒๒๒ ฉบับ ได้รับคืนและนำมาใช้ในการวิจัย ๒๒๑ ฉบับ หรือร้อยละ ๙๙.๑๒

แบบสอบถามมี ๓ ลักษณะคือ แบบกำหนดคำตอบให้เลือก แบบมาตราส่วน
ประเมินค่า และแบบเติมคำให้สมบูรณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้วิธีหาค่าร้อยละ
ค่ามัธยฐาน เลขคณิต และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง และความเรียง

ผลของการวิจัย

๑. ปัญหาของนักศึกษาฝึกสอนได้แก่ การขาดทักษะในการใช้ภาษา การเขียน
วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม การตั้งคำถาม ความแม่นยำในเนื้อหาวิชา การเลือกใช้วิธี
สอนที่เหมาะสม การใช้วัสดุอุปกรณ์การสอน การปรับเนื้อหาวิชาให้ตรงกับความต้องการ
และความสามารถของผู้เรียน การอธิบาย และทักษะในการเร้าให้เกิดความสนใจ
นอกจากนี้แล้ว นักศึกษาฝึกสอนยังมีปัญหาในด้านการควบคุมอารมณ์ การปกครองชั้นเรียน
และมีปัญหาในกานมนุษยสัมพันธ์

๒. ปัญหาของอาจารย์นิเทศก์ ได้แก่ มีงานในหน้าที่รับผิดชอบมากเกินไป
มีจำนวนนักศึกษาฝึกสอนในความดูแลรับผิดชอบมาก และมีเวลาไม่เพียงพอสำหรับการ
นิเทศการสอน

๓. ปัญหาของครู-อาจารย์ที่เลี้ยง ได้แก่ มีประสบการณ์ในการนิเทศการ
สอนน้อย มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับนวัตกรรมทางการศึกษาใหม่ ๆ ไม่เพียงพอ และมีปัญหา
เกี่ยวกับการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาฝึกสอน

๔. สิ่งที่นักศึกษาฝึกสอนต้องการความช่วยเหลือ คือคำแนะนำในด้านวิธีการ
สอนและการใช้สื่อการสอน นอกจากนี้ก็ต้องการให้อาจารย์นิเทศก์ไปนิเทศบ่อยครั้งและ
สม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรมีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับหลักสูตรและงานในโครงการฝึกสอน
ของวิทยาลัย

๒. ประสิทธิภาพวิชาชีพสำหรับนักศึกษาฝึกสอนควร เน้นการฝึกภาคปฏิบัติ
มากกว่าภาคทฤษฎี

๓. บุคคลที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการฝึกสอนทุกคน ควรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. นักศึกษาครูทุกคนต้องผ่านการฝึกสอน

Thesis Title Students' Problems Concerning Student Teaching
 at Teachers Colleges

Name Mrs.Chintana Sundharawipart

Thesis Advisor Associate Professor Sujarit Pianchob, Ed.D.

Department Secondary Education

Academic Year 1979

ABSTRACT

Purpose

The purposes of this study were to investigate the students' problems concerning student teaching at the undergraduate level, the problems of college supervisors, and cooperating teachers in the student teaching program of teachers colleges in Bangkok Metropolis, to study the needs for help of student teachers while they practiced teaching and to find recommendations for improving the student teaching program of the colleges.

Procedures

Three kinds of questionnaires were sent to 174 student teachers, 48 college supervisors and 44 cooperating teachers in the student teaching program in B.E. 2522 academic year. Of the total 266 questionnaires, 261 or 98.12 percents were completed and returned.

The questionnaires consisted of check lists, rating scales and open-ends. The data were tabulated and analyzed by means of percentage, arithmetic mean and standard deviation and then interpreted.

Conclusions

1. Student teachers' problems were lacking of skills in language usage, writing behavioral objectives, questioning skills, knowledge of contents, selecting appropriate methods of teaching, using audio visual aids, adjusting contents to student's needs and abilities, explaining lessons, and motivating skills. Moreover, they also had problems in controlling emotions, classroom discipline and human relations.

2. The college supervisors had problems in having too much responsibility, having too many student teachers to supervise and not having enough time in supervising their student teachers.

3. Cooperating teachers' problems consisted of not having enough experiences in supervising student teachers, knowledge of modern technology in education and they had problems in advising the student teachers.

4. Student teachers needed help in methods of teaching and using audio visual materials. Besides, they wanted more frequent supervision.

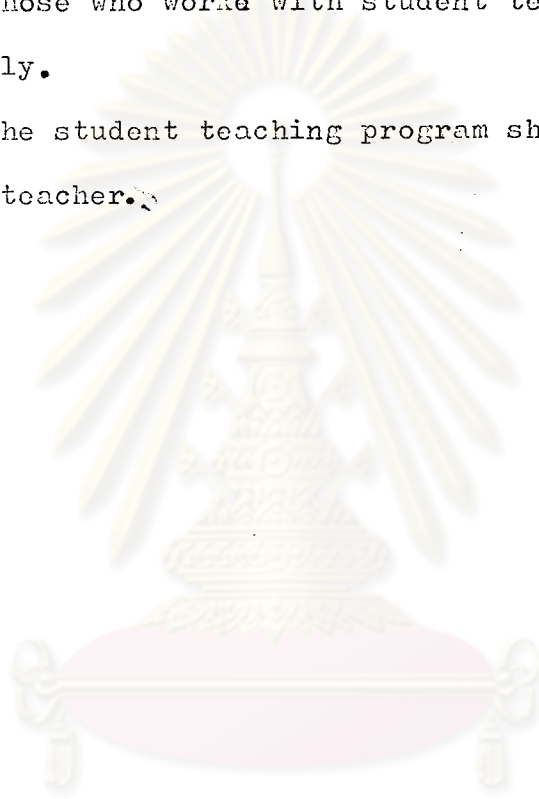
Recommendations

1. The teacher training curriculum and student teaching program should be revised and improved.

2. Student teachers' professional laboratory experiences should be emphasized on practice more than theory.

3. Those who worked with student teachers should work more efficiently.

4. The student teaching program should be a must for every student teacher.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ กระสุจรีต เพียรชอบ ซึ่ง
เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาและควบคุมการวิจัย ท่านได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำช่วยเหลือ
ในการดำเนินงาน ตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์และให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดเวลา จนกระทั่ง
ผลงานสำเร็จ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง

อนึ่ง ความสำเร็จของการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณา
และความช่วยเหลือจากบุคคลอีกหลายฝ่าย คืออาจารย์นิเทศก์ ครู-อาจารย์พี่เลี้ยง
และนักศึกษาฝึกสอน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และเพื่อน ๆ ของ
ผู้วิจัยหลายท่านโดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์ วันทนีย์ คำรังชัย

จึงขอขอบพระคุณและขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือและให้กำลังใจไว้

ณ ^{ที่} ทนกวาย

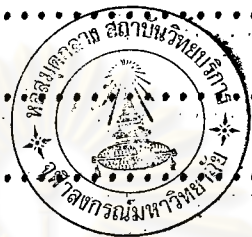
จินตนา สุนทรวิภาต

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ณ
รายการตารางประกอบ	ม
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๑๑
ขอบเขตของการวิจัย.....	๑๑
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	๑๒
วิธีดำเนินการวิจัย.....	๑๒
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	๑๓
นิยามของคำบางคำที่ใช้เฉพาะในการวิจัย	๑๓
ความจำกัดของการวิจัย.....	๑๔
๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๕
๓ วิธีดำเนินงาน	๓๓
กลุ่มตัวอย่างประชากร	๓๓
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๓๓
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๓๖
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๖
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๘

บทที่	หน้า
๔ ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๙
๕ สรุปผลการวิจัย อภิปราย และขอเสนอแนะ.....	๑๑๙
สรุปผลการวิจัย	๑๒๐
อภิปรายผลการวิจัย	๑๓๒
ขอเสนอแนะ	๑๔๒
บรรณานุกรม	๑๔๖
ภาคผนวก	๑๕๑
ประวัติผู้เขียน	๑๙๖

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

หน้า

ตารางที่

๑	สถานภาพของอาจารย์นิเทศก์.....	๕๐
๒	การศึกษายอบรมหรือสัมมนาบุคลากรนิเทศการสอน	๕๒
๓	จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่อยู่ในความรับผิดชอบของอาจารย์นิเทศก์...	๕๓
๔	ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับจำนวนนักศึกษาฝึกสอน ที่ควรรับผิดชอบ	๕๔
๕	งานในหน้าที่รับผิดชอบของอาจารย์นิเทศก์ นอกเหนือจากการ นิเทศการสอน.....	๕๕
๖	การเดินทางไปนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์.....	๕๖
๗	การใช้เวลาในการนิเทศการสอนของอาจารย์นิเทศก์.....	๕๖
๘	การเตรียมตัวนักศึกษาฝึกสอน	๕๗
๙	ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับวิชาที่นักศึกษาฝึกสอน ควรศึกษาก่อนออกฝึกสอน	๕๘
๑๐	จำนวนเวลาที่ใช้ในการจัดการปฐมนิเทศและเรื่องที่น่ามาปฐมนิเทศ ให้แก่นักศึกษาที่จะออกฝึกสอน.....	๕๘
๑๑	การจัดประชุมนักศึกษาฝึกสอนตลอดภาคการฝึกสอน	๕๐
๑๒	สถานภาพของครู-อาจารย์พี่เลี้ยง.....	๕๑
๑๓	จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่อยู่ในความรับผิดชอบของครู-อาจารย์ พี่เลี้ยง.....	๕๔
๑๔	จำนวนนักศึกษาฝึกสอนที่ครู-อาจารย์พี่เลี้ยงควรรับผิดชอบ.....	๕๕
๑๕	ประสบการณ์ในการอบรม สัมมนาคานการนิเทศการฝึกสอนของ ครู-อาจารย์พี่เลี้ยง.....	๕๖

ตารางที่

๑๖	หน้าที่และความรับผิดชอบของครู-อาจารย์ที่เลี้ยง นอกเหนือจาก การนี้เทศการ สอน.....	๕๗
๑๗	ความรู้สึกละทัศนคติของอาจารย์นี้เทศกและครู-อาจารย์ ที่เลี้ยงที่มีต่อการฝึกสอน.....	๕๘
๑๘	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์นี้เทศกและครู-อาจารย์ ที่เลี้ยงในด้านความเข้าใจความสำคัญของการฝึกสอน.....	๕๘
๑๙	เปรียบเทียบอุปสรรคในการปฏิบัติงานของอาจารย์นี้เทศกและ ครู-อาจารย์ที่เลี้ยง.....	๖๐
๒๐	สถานภาพของนักศึกษาฝึกสอน.....	๖๑
๒๑	งานพิเศษในหน้าที่รับผิดชอบของนักศึกษาฝึกสอนนอกเหนือจาก การสอน.....	๖๔
๒๒	จำนวนครั้งและเวลาที่อาจารย์นี้เทศกไปนี้เทศการ สอน.....	๖๕
๒๓	จำนวนครั้งที่นักศึกษาฝึกสอนได้ประชุมกับอาจารย์นี้เทศก.....	๖๖
๒๔	ระยะเวลาที่นักศึกษาฝึกสอนประชุมกับอาจารย์นี้เทศก.....	๖๗
๒๕	การจัดสัมมนาและจำนวน เวลาที่ใช้ในการจัดสัมมนาหลังการ ฝึกสอน.....	๖๗
๒๖	เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์นี้เทศก ครู-อาจารย์ที่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับแนวโน้มของหน้าที่รับผิดชอบการนี้เทศ การ สอนระหว่างอาจารย์นี้เทศก และครู-อาจารย์ที่เลี้ยง	๖๘
๒๗	ความคิดเห็นของอาจารย์นี้เทศก ครู-อาจารย์ที่เลี้ยง เปรียบเทียบ กับนักศึกษาฝึกสอนเกี่ยวกับการสังเกตการสอนของนักศึกษา ฝึกสอน	๗๐

ตารางที่

๒๘	ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ ครู-อาจารย์พี่เลี้ยง เปรียบเทียบกับนักศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการวิจารณ์การสอนของนักศึกษาค้นคว้า	๗๒
๒๙	เปรียบเทียบปัญหาส่วนตัวของนักศึกษาค้นคว้าตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ ครู-อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาค้นคว้า	๗๔
๓๐	เปรียบเทียบปัญหาการสอนของนักศึกษาค้นคว้าตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ ครู-อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาค้นคว้า	๗๖
๓๑	เปรียบเทียบปัญหาค้นคว้าการจัด และปกครองชั้นเรียนตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ ครู-อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาค้นคว้า	๗๘
๓๒	เปรียบเทียบปัญหาค้นคว้ามนุษยสัมพันธ์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ ครู-อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาค้นคว้า	๘๑
๓๓	เปรียบเทียบปัญหาการวัดและประเมินผล ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ ครู-อาจารย์พี่เลี้ยงและนักศึกษาค้นคว้า	๘๓
๓๔	ปัญหาเกี่ยวกับการค้นคว้าของนักศึกษาค้นคว้า ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์	๘๕
๓๕	ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาการนิเทศการสอน	๘๗
๓๖	ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาค้นคว้ามนุษยสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาค้นคว้า	๘๘
๓๗	ความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ เกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติงานการนิเทศการสอน	๘๐
๓๘	ข้อเสนอแนะของอาจารย์นิเทศก์เกี่ยวกับการค้นคว้า	๘๑
๓๙	ความคิดเห็นของครู-อาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับปัญหาการสอนของนักศึกษาค้นคว้า	๘๘

ตารางที่

๔๐	ความคิดเห็นของครู-อาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับปัญหาในค่าน มนุษย์สัมพันธ์.....	๑๐๐
๔๑	ความคิดเห็นของครู-อาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับปัญหาและ อุปสรรคในการนิเทศการสอน.....	๑๐๑
๔๒	บริการและสวัสดิการต่าง ๆ ที่ครู-อาจารย์พี่เลี้ยงต้องการ.....	๑๐๓
๔๓	ข้อเสนอแนะของครู-อาจารย์พี่เลี้ยง เกี่ยวกับการฝึกสอน.....	๑๐๔
๔๔	ปัญหาการฝึกสอนของนักศึกษาฝึกสอน.....	๑๐๕
๔๕	ข้อเสนอแนะของนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับการฝึกสอน.....	๑๑๓
๔๖	ความช่วยเหลือที่นักศึกษาต้องการ เกี่ยวกับการฝึกสอน.....	๑๑๓

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย